

कार्यालय, नागपूर महानगरपालिका, नागपूर (सचिवालय)

प्रस्तावना :- केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे दि. १२/०५/२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक {घनकचरा व्यवस्थापन विभाग} सुचना नुसार तसेच मा. उच्च न्यायालय नागपूर खंडपीठ येथे दाखल याचिका क्र. SMPIL No. ३/२०२१ मधील दि. ०७/०८/२०२३ चे आदेशानुसार नागपूर महानगरपालिका क्षेत्रात गणेशउत्सव २०२३ करीता म.न.पा. क्षेत्रात अमंलबजावणी करण्याकरीता खालीलप्रमाणे धोरण/मार्गदर्शक सुचना प्रस्तावीत करण्यात येत आहे.

- १) मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे दि. १७/०५/२०२३ रोजीचे बैठकीचे इतिवृत्तानुसार गणेशोत्सव २०२३ करीता गणेश मंडळाच्या मंडपाच्या परवानगीसाठी आकारण्यात येणारे अर्ज पडताळणी व निरीक्षण शुल्क रु. २००/- व अनामत रक्कम रु. १,०००/- ते ५,०००/- पूर्णपणे माफ करणे.
- २) यासोबतच गणेशोत्सव २०२३ करीता मागीलवर्षी प्रमाणे गणेश मंडळाच्या मंडपाच्या परवानगीसाठी अग्नीशमन विभागाचे शुल्क, मंडप उभारणीबाबत उद्यानखाते, मालमत्ता व खाजगी भुखंडावर आकारण्यात येणारे शुल्क पूर्णपणे माफ करणे.
- ३) गणेश मंडळाचे रजिस्ट्रेशन करण्याकरीता ऑनलाईन लिंक <https://nmcnagpur.gov.in/RTS/ws/user/login.do> उपलब्ध करून देण्यात येत आहे व गणेश मंडळाने या लिंकवर रजिस्ट्रेशन करावयाचे आहे तसेच गणेश मंडळाचे सोई व सुविधेकरीता झोन निहाय Facilitation Center उभारण्यात यावे.
- ४) विधी विभागाच्या अभिमतानुसार शहर हद्दी मध्ये पी.ओ.पी. मुर्त्याची खरेदी, विक्री, साठा यावर बंदी घालणे.
- ५) अवैधरित्या पी.ओ.पी. मुर्त्याची खरेदी, विक्री, साठा करणाऱ्या व्यवसायीकाकडून मुर्ती जप्त करणे व त्यांच्यावर किमान रु. १०,०००/- चा दंड आकारणे.
- ६) पारंपारीक मुर्तीकार संघ यांचा मागणीनुसार अनामत रक्कम रु. ५,०००/- पूर्णतः माफ न करता रु. ५००/- घेणे प्रस्तावित आहे.
- ७) मुर्तीकार संघटनेच्या मागणी नुसार शहरातील सार्वजनिक जागेची निवड करून त्या जागेवर पर्यावरण पुरक मातीच्या मुर्तीचे विक्री केंद्र उभारण्याकरीता जागा उपलब्ध करून देणे किंवा जागेवर पेन्डाल निर्मिती करून दिल्यास १०X१० फुट आकाराचे पेन्डालकरीता अंदाजे रु. १०००/- प्रति पेन्डाल/प्रतिदिवस नुसार शुल्क आकारणे.
- ८) पुजा आयोजक समिती/गणेश उत्सव मंडळ/व्यक्ती या गणेश उत्सवामध्ये आरोग्य विषयक उपक्रम/शिबीरे आयोजित करण्यात प्राधान्य देणे आणि मलेरीया, डेंगु व हत्तीरोग आजार आणी त्यांचे प्रतिबंधात्मक उपाय तसेच स्वच्छता व कचरा वर्गीकरणबाबत जनजागृती करण्यास प्राधान्य देणे.
- ९) कृत्रीम विसर्जन स्थळी नागपूर महानगरपालिकेमार्फत विद्युत रोषनाईची ची व्यवस्था करणे तसेच आगमन व विसर्जन रस्त्यावर संबंधीत वीज पुरवठादार यांच्या मार्फत वीजेच्या व्यवस्थेबाबत आवश्यक ती सुधारणा (दिवा बत्तीची संख्या व क्षमता) करणे.
- १०) सार्वजनिक मंडळांनी शहर हद्दीतील कृत्रीम तलावात विसर्जित होऊ शकेल अशा ४X४ फुट आकाराच्या मुर्तीची स्थापना करण्याचे आवाहन करणे, ज्या सार्वजनिक मंडळांना मोठ्या आकाराची मुर्ती स्थापीत करावयाची आहे. त्यांनी मुर्तीचे विसर्जन शहर हद्दीबाहेर/कोरोडी तलावा जवळील कृत्रीम तलाव येथे करणे व तसे संबंधीत पोलीस स्टेशनला कळवून रितसर मिरवणुकीची परवागी घेणे आवश्यक राहिल.

- ११) घरघुती श्रीगणेश २X२ फुट आकाराची बसविण्याचे आवाहन करणे व घरघुती गणेशाचे विसर्जन घरीच करणे करीता प्राधान्य देणे.
- १२) श्री गणेश भक्तांनी सजावटीकरीता बंदी असलेल्या प्लास्टीक व थर्मोकॉलचा वापर करू नये.
- १३) गणेश उत्सव २०२३ करीता सार्वजनिक मंडळाच्या परवानगीकरीता वर नमुद शुल्क माफ करण्यात आले असले तरीही विविध परिपत्रकांमध्ये (शासनाचे/म.न.पा. चे) असलेल्या अटी शर्तीचे पालन करणे तसेच मा. उच्च न्यायालयाचे आदेशाचे पालन करणे बंधनकारक आहे, उदा. अग्नीशमन दलाचे कोडीकाईड शर्ती, अनज्ञापन खात्याचे अटी व शर्ती, प्लास्टीक व थर्मोकॉल बंदीबाबत शासकीय निर्देश इत्यादी.
वरीलप्रमाणे बाबींची मनपा क्षेत्रात अंमलबजावणी करण्याकरीता सदरचा प्रस्ताव मा. प्रशासक यांच्या मान्यतेस सादर प्रस्तुत.

पारीत ठराव

ठराव क्रमांक :- 519/मनपा/प्रशासक

दिनांक :- 05/09/2023

महाराष्ट्र शासन नगरविकास विभागाकडील शासन आदेश क्रमांक एमसीओ-२०२०/प्र.क्र. ७१ (भाग-२) /नवि-१४ दिनांक ०३/०३/२०२२ अन्वये महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील तरतुदी व विशेषतः कलम ४५२ अ च्या (१ अ) व (१ब) मधील तरतूदीनुसार दिनांक ०४-०३-२०२२ अन्वये मला प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार प्र. उपायुक्त तथा संचालक, घनकचरा व्यवस्थापन विभाग यांनी वरील प्रमाणे प्रस्तावीत केल्यानुसार केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे दि. १२/०५/२०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचना नुसार तसेच मा. उच्च न्यायालय नागपूर खंडपीठ येथे दाखल याचिका क्र. SMPIL No. ३/२०२१ मधील दि. ०७/०८/२०२३ चे आदेशानुसार नागपूर महानगरपालिका क्षेत्रात गणेशउत्सव २०२३ करीता म.न.पा. क्षेत्रात अंमलबजावणी करण्याकरीता खालीलप्रमाणे धोरण/मार्गदर्शक सुचना प्रस्तावीत करण्यात येत आहे.

- १) मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे दि. १७/०५/२०२३ रोजीचे बैठकीचे इतिवृत्तानुसार गणेशोत्सव २०२३ करीता गणेश मंडळाच्या मंडपाच्या परवानगीसाठी आकारण्यात येणारे अर्ज पडताळणी व निरीक्षण शुल्क रु. २००/- व अनामत रक्कम रु. १,०००/- ते ५,०००/- पुर्णपणे माफ करणे.
- २) यासोबतच गणेशोत्सव २०२३ करीता मागीलवर्षी प्रमाणे गणेश मंडळाच्या मंडपाच्या परवानगीसाठी अग्नीशमन विभागाचे शुल्क, मंडप उभारणीबाबत उद्यानखाते, मालमत्ता व खाजगी भुखंडावर आकारण्यात येणारे शुल्क पुर्णपणे माफ करणे.
- ३) गणेश मंडळाचे रजिस्ट्रेशन करण्याकरीता ऑनलाईन लिंक <https://nmcnagpur.gov.in/RTS/ws/user/login.do> उपलब्ध करून देण्यात येत आहे व गणेश मंडळाने या लिंकवर रजिस्ट्रेशन करावयाचे आहे तसेच गणेश मंडळाचे सोई व सुविधेकरीता झोन निहाय Facilitation Center उभारण्यात यावे.
- ४) विधी विभागाच्या अभिमतानुसार शहर हद्दी मध्ये पी.ओ.पी मूर्त्याची खरेदी, विक्री, साठा यावर बंदी घालणे.
- ५) अवैधरित्या पी.ओ.पी. मूर्त्याची खरेदी, विक्री, साठा करणाऱ्या व्यवसायीकाकडून मुर्ती जप्त करणे व त्यांच्यावर किमान रु. १०,०००/- चा दंड आकारणे.
- ६) पारंपारीक मुर्तीकार संघ यांचा मागणीनुसार अनामत रक्कम रु. ५,०००/- पुर्णतः माफ न करता रु. ५००/- घेणे प्रस्तावित आहे.
- ७) मुर्तीकार संघटनेच्या मागणी नुसार शहरातील सार्वजनिक जागेची निवड करून त्या जागेवर पर्यावरण पुरक मातीच्या मुर्तीचे विक्री केंद्र उभारण्याकरीता जागा उपलब्ध करून देणे किंवा जागेवर पेन्डाल

निर्मिती करुन दिल्यास १०X१० फुट आकाराचे पेन्डालकरीता अंदाजे रु. १०००/- प्रति पेन्डाल/प्रतिदिवस नुसार शुल्क आकारणे.

- ८) पुजा आयोजक समिती/गणेश उत्सव मंडळ/व्यक्ती या गणेश उत्सवामध्ये आरोग्य विषयक उपक्रम/शिबीरे आयोजित करण्यात प्राधान्य देणे आणि मलेरीया, डेंगु व हत्तीरोग आजार आणी त्यांचे प्रतिबंधात्म उपाय तसेच स्वच्छता व कचरा वर्गीकरणबाबत जनजागृती करण्यास प्राधान्य देणे.
- ९) कृत्रीम विसर्जन स्थळी नागपूर महानगनपालिकेमार्फत विद्युत रोषनाईची ची व्यवस्था करणे तसेच आगमन व विसर्जन रस्त्यावर संबंधीत वीज पुरवठादार यांच्या मार्फत वीजेच्या व्यवस्थेबाबत आवश्यक ती सुधारणा (दिवा बत्तीची संख्या व क्षमता) करणे.
- १०) सार्वजनिक मंडळांनी शहर हद्दीतील कृत्रीम तलावात विसर्जित होऊ शकेल अशा ४X४ फुट आकाराच्या मुर्तीची स्थापना करण्याचे आवाहन करणे, ज्या सार्वजनिक मंडळांना मोठ्या आकाराची मुर्ती स्थापीत करावयाची आहे. त्यांनी मुर्तीचे विसर्जन शहर हद्दीबाहेर/कोरोडी तलावा जवळील कृत्रीम तलाव येथे करणे व तसे संबंधीत पोलीस स्टेशनला कळवून रितसर मिरवणुकीची परवागी घेणे आवश्यक राहिल.
- ११) घरघुती श्रीगणेश २X२ फुट आकाराची बसविण्याचे आवाहन करणे व घरघुती गणेशाचे विसर्जन घरीच करणे करीता प्राधान्य देणे.
- १२) श्री गणेश भक्तांनी सजावटीकरीता बंदी असलेल्या प्लास्टीक व थर्मोकॉलचा वापर करू नये.
- १३) गणेश उत्सव २०२३ करीता सार्वजनिक मंडळाच्या परवानगीकरीता वर नमुद शुल्क माफ करण्यात आले असले तरीही विविध परिपत्रकांमध्ये (शासनाचे/म.न.पा. चे) असलेल्या अटी शर्तीचे पालन करणे तसेच मा. उच्च न्यायालयाचे आदेशाचे पालन करणे बंधनकारक आहे, उदा. अग्नीशमन दलाचे कोडीकार्ड शर्ती, अनज्ञपान खात्याचे अटी व शर्ती, प्लास्टीक व थर्मोकॉल बंदीबाबत शासकीय निर्देश इत्यादी.

वरीलप्रमाणे बाबींची मनपा क्षेत्रात अंमलबजावणी करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

हस्ता/-
डॉ. अभिजीत चौधरी (भा.प्र.से.)
प्रशासक
नागपूर महानगरपालिका, नागपूर